

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р арх. Николай Любомиров Тулешков

по конкурс за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“ по специалността „ТЕОРИЯ И ИСТОРИЯ НА АРХИТЕКТУРАТА (СЪВРЕМЕННА АРХИТЕКТУРА)“ професионално направление 5.7, публикувано в ДВ бр.3/ 13.01.2015г., към Институт за изследване на изкуствата, сектор „Архитектура“, на основание Заповед № 146-710-05-06/17.03.2015г. на Директора на ИИИ и Протокол № 1/09.03.2015г от заседание на НЖ, за гл. ас. д-р арх. СТЕЛА ТАШЕВА

Гл. ас. д-р арх. Стела Ташева завършва висшето си образование по архитектура в УАСГ, с дипломен проект към катедра „Жилищни сгради“, през 2001 година.

През 2012 г., въз основа на защитена дисертация към ИИИ на БАН, архитект Ташева получава образователната и научна степен „доктор“, с научната си разработка „Семиотика на архитектурната графика“, а през същата година въз основа на конкурс е назначена на академичната длъжност главен асистент в област „Теория и история на архитектурата“, в сектор „Архитектура“ на ИИИ.

От 2012 година е и преподавател в Колежа на ЛТУ по „Теория на композицията“ и „Формообразуване“ за студентите от специалност „Инженерен дизайн“.

Притежава и творчески стаж работейки от 2001 година насам в няколко архитектурни бюра, заемайки длъжностите проектант и водещ проектант, където създава художествено-творческа продукция.

Активен член е на няколко професионални организации: КАБ – Пълна проектантска правоспособност, САБ, Съюза на учените в България, БНК на ИКОМОС.

Редактор за България на портала worldarchitecture.org.

Научноизследователската и творческа дейност на арх. Ташева се характеризира със задълбоченост и професионална компетентност в областта на изследваното. В повечето нейни публикации може да се види както многопластовост на проучванията, така и необходимите конкретни анализи, подкрепени с ясна позиция на учен и архитект.

Представените за участие в конкурса научни публикации включват: една научна монография и 9 самостоятелни по-значими научни статии, 2 публикации в съавторски доклада от научни конференции. 4 от самостоятелните ѝ публикации са от сборници в чужбина, а 3 публикации са в реферирани издания. Съавтор е в електронен учебник по Теория на композицията. Под печат са нейни 2 статии в международни издания и 5 в национални. От 2012 година до сега има участия с доклади в 9 научни форуми в България и чужбина.

Представените материали, заедно с 11 цитирания в български и 3 в чуждестранни заглавия в съвкупност отговарят на изискванията на ПУРПНСЗАД в БАН и ППЗРАСРБ.

Трябва да се отбележи, че както в монографията, така и в отделните статии се съдържат редица приноси, в области на архитектурната наука, които в България са все още неизследвани или достатъчно, или дори в крайно минималистичен вид.

МОНОГРАФИЯ

Трудът „Проблеми и тенденции на архитектурната графика в България“, е успешен опит да се изследва една от областите на архитектурното творчество, които в историко-теоритичен аспект е повече от слабо засягана. Използваната за тази цел методология присъща за семиотиката, е пък също така един нов подход.

В труда са поставени темпорални граници определящи база включваща единствено XX век – от началото му, до края на 90-те. Без това изрично да е упоменато, като изворов материал са използвани само публикациите, както на хартиен носител, така и електронни. И в тези рамки изследването е постигнало безспорен успех:

1. Изследвани са и анализирани всички основни структуроопределящи елементи оказали влияние върху архитектурната графика – политически, социални, културни, законови, методологически, технически и пр. Обърнато е специално внимание на учебната практика във висшите и средни специализирани училища, влиянията от практиката в проектанските звена и отделни колективи, от научните разработки и публикации. Отделено е специално място за промените започнали през 80-те години с появата на САД-графиката, като е проследено нейното развитие до края на века, а са маркирани и някои тенденции които ще последват след това. Проучени са и въпросите на въздействието на архитектурната графика, като социална комуникация и културен феномен.
2. За нуждите на обобщението автора е създал за първи път и някои периодизации и систематизации в развитието на графичните изразни средства, в областта на тяхното професионално и социално влияние, върху тяхната стилистика, правилно отчитайки че е налице „осезаемата липса на всеобщи нормативни ограничения и единна школа“. Но последното все пак не е валидно само за „периода 1897-1942 година“, а и за всички периоди до днес. Всъщност архитекта като творец винаги е търсил своята изява и чрез средствата на собствена архитектурна графика. Дори за най изявените тя представлява напълно разпознаваем почерк – Стефан Стефанов, Живко Желев и т.н. Автора правилно се е ориентирал и в този аспект на дуалност между масовото и авторското, разглеждайки го като два типа стилистика.
3. За първи път чрез този труд е очертана една по-цялостна картина на развитието на архитектурната графика в България.

Оценявайки високо този труд, все пак ми се искаше в него не само да бъдат „фиксираны отправни точки към бъдещи изследвания“, а реално тук да присъстваше и времето от появата на архитектурната графика по българските земи - от 60-те години на XIX век до края му, когато първомайсторите продължават до строят по собствени проекти, а чрез пристигащите в България школувани архитекти, инженери и техници, се появяват новостите. Липсва ми и случващото се през 80-те и най-вече 90-те години на XX век, на границата между САД-системите и традиционната ръчна графика, когато има и взаимни влияния. Но както посочва и самия автор, това той съзнателно е оставил като въпрос на следващи трудове.

СТАТИИ И ДОКЛАДИ

За статиите, с които арх. Ташева кандидатства за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“ по специалността „ТЕОРИЯ И ИСТОРИЯ НА АРХИТЕКТУРАТА (СЪВРЕМЕННА АРХИТЕКТУРА)“ може да се отбележи следното:

- Оригинален подход към непроучвани, или слабо проучени теми и добро качество на теоретичните аспекти в изследванията. Оригиналноста е в типичния за автора начин на отразяване, анализ, оформяне и презентиране. Налице са не малко лични приноси, които като учен и дългогодишен издател на специализирана архитектурна книжнина, съм имал възможността да следя и по-пряко.
- Темите са разнообразни, свързани както със семиотиката, към която автора има не само пристрастие, но и наличие на определени успехи, както и с въпросите на Теория на композицията (която и преподава), формообразуването, включително с реални теоретико-експериментални разработки, нови неразгледани в монографията ѝ аспекти на архитектурната графика.
- И в своите статии арх. Ташева демонстрира, по същия начин както в монографията си, широта на изследванията като обхват и изчерпателност, за всеки един от проблемите на които са посветени.

Определено успешни са и нейните доклади, като тези свързани с проблемите на семиотиката, са вече забелязани от чуждестранните учени и се цитират. На международно ниво сред семиотиците арх. Ташева вече постепенно си създава име на уважаван и перспективен учен.

Научно - теоретичните достижения в монографията, паралелно подкрепени и с качествата на другите представени публикации, както и от наличието на набраните от нея до сега педагогически и творческо-проектантски умения, говорят еднозначно за сериозен професионален потенциал, който в цялост ми дава основания за настоящето положително становище, като въз основа на него предлагам да се присъди на гл. ас. д-р арх. Стела Ташева академичната длъжност „ДОЦЕНТ“.

19.05.2015
София

/проф. д-р арх. Н. Тулешков/